

drejer sig om, og som jeg med Tal har godtgjort er over Halvdelen, have jo ikke benyttet Skolen til Funktionærstillinger eller til at opnaa Adgang til dem. De have benyttet den simpelt hen som en god Børneskole, deres Forældre have ment, at den var en god Uddannelse for dem til Livet i Almindelighed. Har nu Skolen været en god Uddannelse dertil? Gennemgaaende ere de, der gaa ud i 1ste, 2den, 3die Klasse, i den Stilling, at de forlade Skolen uden at have faaet nogen Afslutning eller Afrunden af deres Kundskaber; det har hidtil været det gennemgaaende. Det var jo en sørgelig Indretning. Derfor ere vore Realskoler delvis i de sidste Aar komne ind paa at søge en tidligere Afslutning for nogle af deres Elever. Nogle af dem have indrettet sig saadan, at de ved Udgangen af nuværende 2den Klasse indføre en Slags Borgerskoleprøve, Borgerskoleeksamen, og saa gaa de videre med dem, der blive tilbage i 3die og 4de Klasse, og lade dem tage den nuværende Præliminæreksamen. Dette er jo altid noget bedre, men der er det at indvende imod det, at for dem, der saa gaa videre i 3die og 4de Klasse, kommer denne Undervisning til at faa et mere repetitionsagtigt Præg, end den skulde have. De skulle der i et kort Kursus paa 2 Aar begynde paa et helt nyt Sæt større Lærebøger og i den forholdsvis korte Tid have dem repeterede og bankede ind. En ideal Ordning er det ikke. Nej, her er det, dette Forslag griber ind og sætter Delingen ved 3die Klasse. Alt, hvad der kunde siges derom, har den højtærede Minister sagt, det behøver jeg ikke at komme ind paa. For den Klasse, som kommer der over, gaar Forslaget ikke ud paa at forlange en encyklopædisk Dannelse, altsaa det, man kalder Samling af det hele. Man tager det op, som netop med Nytte kan gennemgaaes i Løbet af denne Tid. Derfor vil det, der nu kommer ved Udgangen af den ny Realklasse, ikke kunne blive en stor encyklopædisk Præliminæreksamen, men det vil kun blive en Prøve eller et Afgangsvidnesbyrd for de ny Ting, her ere lærte til, og som kunne være overordentlig frugtbare og gode.

Jeg kommer saa til det andet Spørgsmaal: Hvad bruger den mindre Halvdel af Realskolens Disciple, som tager Præliminæreksamen, denne til? Det er et af Bilagen til vor Betænkning, som giver Oplysning derom, men det er vel ikke alle ærede Medlemmer, der have læst disse Tal igennem. Det er for en Række Aar gjort op for 3,318 Drengene og 1,061 Piger, i alt

4,379 Præliminarister. Skulle vi gaa det igennem og se, hvad de have brugt den til. Jeg tager først Drengene. Af dem gaar ud i det rent praktiske Liv, altsaa til Landbrug, til Handel, til Haandværk osv. henad Halvdelen, de 1,572. Af Resten er der en Del, der blive Lærere, studere videre, det vil sige, gaa ad Veje, hvor Præliminæreksamen ikke kræves, men snarere er en lille Omvej; det er 544. De Drengene, som ere gaaede til Jernbanen, andre offentlige Kontorer, Hæren, Flaaden, ere blevne danske Jurister, Farmaceuter, Dyr-læger, Tandlæger, Forstmænd, Landinspektører og Polyteknikere, ere 1,202 af de 3,318. Men tage vi saa de 1,061 Piger med, er Forholdet lidt anderledes, thi af dem er der saa at sige ingen, der bruger deres Præliminæreksamen paa denne Maade; de bruge den som et almindeligt Dannelsesbevis, som Bevis for, at de have haft en ordentlig Skolegang og ikke videre der ud over. Naar vi altsaa tage alle 4,379, gik i alt de 1,259 til disse Væsener og Anstalter. Disse Tal ere ganske oplysende for, i hvilken Grad Realskolerne ere brugte som Forskole for disse Institutioner og Anstalter, og i hvor langt højere Grad den bruges som en almindelig god Skole.

Det ærede Medlem for Verringe sagde, at der er i det praktiske Liv en Mængde Stillinger, som nu vare aabnede for Folk med Præliminæreksamen. Ja, gennemgaaende er det paa disse offentlige Kontorer saaledes, at det, man vil have, er unge Mennesker med en god Skolegang. Men taler man med Forretningsfolk, sige de, at i og for sig ere flinke Drengene fra Kjøbenhavns Kommuneskoler, som have gaaet Afgangsklassen igennem, saamænd lige saa gode som de Præliminarister, der ere et Par Aar ældre. Præliminaristerne kunne lidt mere af fremmede Sprog, navnlig af Engelsk, de andre regne og skrive nok saa godt, og saa har man den Fordel, at de ere yngre, man kan bedre sætte dem i Gang. Men alt dette tyder jo paa, at Lovforslaget er gaaet den forstandigste Vej i Retning af Ordningen af Fremtidens Realskole.

Der er fra enkelte Sider af Realskolen kommet Antydning frem af en 3die Mulighed for en Ordning, ikke Borgerskoleprøve ved 14 Aars Alderen og Præliminæreksamen ved 16 Aars Alderen, ikke en Forberedelseseksamen ved 15 Aars Alderen og saa en videregaaende Realklasse. Nej, der er kommet et Forslag om, at man ved Udgangen af 3die Klasse, altsaa ved det 15de Aar, holder en Afslutningsprøve for dem,